

логістика в системі менеджменту. – Л.: Вид-во Нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2002. – С. 157-159.

2. Гаджинський А.М. Логистика : Учеб. для высших и средних спец. учеб. заведений. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 2000. – 375 с.

3. Окландер М.А. Логістична система підприємства : Монографія. – Одеса : Астропринт, 2004. – 312 с.

4. Менеджмент бізнес-процесів автотранспортних підприємств : монографія / О.М. Криворучко, Ю.О. Сукач. – Х. : ХНАДУ, 2012. – 244 с.

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ЗЕРНА ЗА РАХУНОК РОЗРОБКИ СХЕМИ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Петрейко О. В., студент

Науковий керівник: Шинкаренко В. Г. д.е.н., професор

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Актуальність теми. За останні п'ять років Україна зміцнила свої позиції на міжнародному аграрному ринку та впевнено перебуває в світовій десятці виробників зерна. В Україні станом на 29 листопада 2017 року зібрано 59,9 млн. тонн зернових і зернобобових культур. Про це йдеться в повідомленні прес-служби Міністерства аграрної політики та продовольства України. Повідомляється, що урожайність при збиранні зерна з 14 млн. гектар склала 42,6 ц/га. В тому числі зібрано 21,6 млн. тонн кукурудзи при поточному показнику урожайності 53,6 ц/га. Найвища врожайність зернових зафіксована у Хмельницькій, Сумській та Вінницькій областях. Крім того, аграрії зібрали 11,9 тонн соняшнику, 3,7 млн тонн сої, 14,4 млн. тонн цукрового буряку. Також майже завершено посів озимих культур на зерно під урожай 2018 року, проведений на площі 6,9 млн. га при прогнозі 7,2 млн. га. Посів озимого ріпаку перевиконано на 12 % до прогнозу. Український експорт зернових перевищив 15,3 млн тонн. Зокрема, Україна експортувала майже 9 млн. тонн пшениці. Оскільки внутрішні потреби країни в зерні щороку становлять у межах 35 млн. т, то збільшення загального його виробництва впливає на зростання експортного потенціалу. Таким чином, забезпечення зерном суспільства з мінімальними затратами є важливою народно-господарською проблемою.

Науковому забезпеченню вирішення цієї проблеми присвячені праці таких науковців: Н. М. Тюріна, С. К. Миронюк, І. В. Бабій, В. А. Каверін, В. І. Пастухов та інші.

Разом з тим окремі задачі цієї складної проблеми не знайшли потрібного вирішення, а саме: представлення процесу перевезення зерна з підприємства до кінцевого споживача як схеми логістичної системи.

Тема дослідження. Підвищення ефективності процесу транспортування зерна за рахунок розробки схеми логістичної системи.

Мета дослідження. Розробка схеми логістичної системи транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача.

Для досягнення зазначеної мети потрібно розробити логістичну систему транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача.

Об'єкт дослідження. Процес транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача.

Предмет дослідження. Розробка методів та моделей логістичної системи транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача.

Планування є однією з основних завдань управління транспортуванням. У сфері транспортування розробляються стратегічні, тактичні й оперативні плани. Стратегічне планування транспортування виражається у формуванні стратегічних цілей транспортних операторів і цілей логістики в частині транспортного забезпечення для компаній - власників товарів. У кожному разі виконання транспортування повинно вносити внесок у результативність функціонування всього ланцюга поставок, а для цього необхідне формування оптимальних схем транспортування товарів до кінцевого споживача. В загальному значенні транспортування – від англ. transportation — процес переміщення людей, вантажів, сигналів та інформації з одного місця в інше. В логістиці транспортування розглядається, як процес переміщення людей та вантажів, або перевезення [3].

Підвищення ефективності процесу транспортування можливо досягти за допомогою впровадження комплексної механізації виробничих процесів, використання прогресивних форм організації виробництва та оплати праці, ведення рейтингу сторонніх елеваторів і робота з власним персоналом щодо посилення залученості в процес відвантаження і відповідальності за результат транспортування зерна з елеваторів тощо.

Розроблення схеми логістичної системи транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача є однією з моделей підвищення ефективності процесу транспортування зерна. Схема логістичної системи базується на функціональному підході до товароруху.

Функціональний підхід дає можливість абстрагуватися від конкретного об'єкту і при управлінні керуватися інформацією про виконуваних ним функціях. Це дає можливість найбільш точно і правильно, з орієнтацією на кінцеві цілі, визначити властивості і ознаки аналізованого об'єкта, не спираючись на існуючі методи побудови об'єктів даного типу, а виходячи з результатів діяльності, які необхідно отримати.

Функціональний підхід орієнтує підсистеми підприємства (структурні підрозділи, окремих робітників) на виконання певних, закріплених за ними функцій. Складнощі виникають на етапі управління логічними одиницями, які виконують функції, при суміщенні результатів їх діяльності, так як всі зусилля були спрямовані на виконання своїх функцій без урахування взаємодії з іншими підсистемами підприємства [1, с. 56].

Тому застосування функціонального підходу передбачає розділення всіх процесів транспортування зерна на підсистеми та відповідні їм елементи, що дозволяє по етапно прослідкувати за кожним видом операції і надає можливість орієнтації на кінцевий результат усієї діяльності.

Умовно схему логістичної системи розділено на три функціональні підсистеми: «обліку зерна», «організація транспортування зерна», «процес транспортування зерна до кінцевого споживача».

1) Підсистема «обліку зерна»:

1.1) проведення обліку зерна, яке підлягає до транспортування;

1.2) договір складського зберігання зерна;

1.3) товарно-транспортна накладна. Якщо зерно передається без оформлення ТТН, елеватор складає Акт приймання зерна;

1.4) акт відхилення (якщо є невідповідність маси нетто з даними господарства більш як 50 кг на 1 т);

1.5) складська квитанція, складське свідоцтво (якщо зерно передається на зберігання);

1.6) книга складського обліку (сільгоспоблік, форма № ВЗСГ-10);

1.7) переміщення зерна Накладна (внутрішньогосподарського призначення) (сільгоспоблік, форма № ВЗСТ-8);

1.8) підготовки необхідної інформації для відділу логістики.

2) Підсистема «організація транспортування зерна»:

2.1) обробка даних про клієнтів;

2.2) вибір та обґрунтування раціонального складу рухомого складу для здійснення транспортування зерна до кінцевого споживача;

2.3) розробка раціональних маршрутів транспортування зерна до кінцевого споживача;

2.4) обґрунтування типу і марки навантажувальних та розвантажувальних механізмів;

2.5) вибір способу виконання робіт.

3) Підсистема «процес транспортування зерна до кінцевого споживача»:

3.1) видача ТТН та супутніх документів;

3.2) проходження медогляду водіїв.

Виокремлення відділу логістики як окрему підсистему дозволяє координацію та оптимізацію в часі та просторі всіх її матеріальних, трудових та виробничих елементів логістичного процесу для досягнення поставлених цілей за умови мінімальних витрат ресурсів [2, с. 110].

Оскільки, саме логістика займається: створенням оптимальних маршрутів переміщення товару. Йдеться про постачання і доставку. Ці операції повинні займати як моно менше часу і приводити до найкращому використанню ресурсів; скорочення витрат. Використання наявних обігових коштів має бути ефективним. Отже, це призведе до зменшення витрат. Наприклад, збірні перевезення, це вигідний варіант доставки. Таким чином, товари декількох власників доставляються одним транспортом. Це дозволяє використовувати можливості одного автомобіля з максимальною віддачею. До того ж, це вигідно і для замовником послуг; забезпечення збереження вантажу. У цьому випадку мова йде про вибір самого безпеки маршруту, використання коштів супутникового стеження і так далі; забезпечення ефективної взаємодії різних відділом компанії. Відділ закупівель та інші відділи повинні працювати за одним алгоритмом. Тільки така синхронність дій може дати можливість використовувати робочий час і робочі ресурси з найбільшою віддачею.

На основі вище викладеного матеріалу було розроблено логістичну систему транспортування зерна з підприємства до

кінцевого споживача на основі функціонального підходу, яка представлена на рисунку 1.

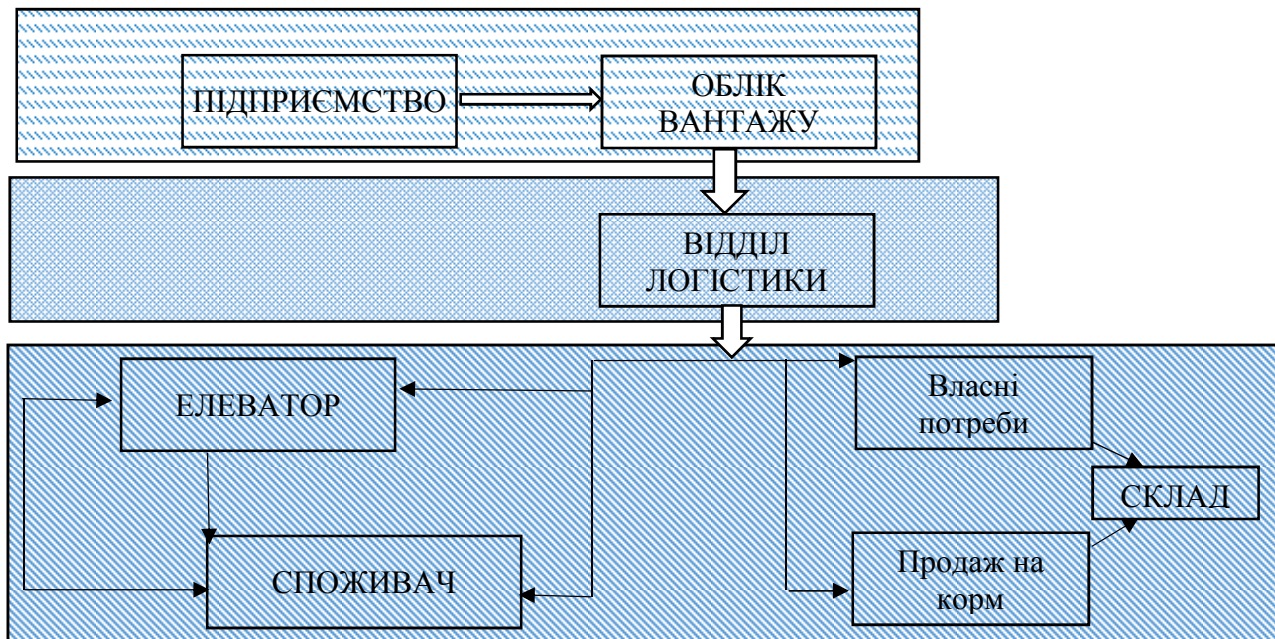


Рисунок 1 – Схема логістичної системи перевезення зерна з підприємства до кінцевого споживача

Висновок. На основі розробленої логістичної системи мінімізується час та витрати на транспортування зерна з підприємства до кінцевого споживача, що в свою чергу призводить до збільшення прибутку підприємства. На основі того, що схема логістичної системи розділена на три підсистеми і відповідні їм елементи можливе простеження за ходом роботи всього процесу транспортування зерна, як в комплексі так і окремо кожен елемент, що дозволяє виявляти недоліки або збої в системі та швидко їх ліквідувати.

Література.

1. Кормаков Л. Ф. Автомобильный транспорт АПК: организация и экономика / Кормаков Л. Ф. – М. : Транспорт, 1990. – 232 с.
2. Зязев В. А. Перевозки сельскохозяйственных грузов автомобильным транспортом / Зязев В. А., Капланович М. С., Петров В. И. – М. : Транспорт, 1979. – 253 с.
3. Електронний довідник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Транспортування>
4. Гаджинский А. М. Логистика / А. М. Гаджинский. - М. : Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 2002. - 228 с.
5. Лукинский В. С. Модели и методы теории логистики / Лукинский В. С. - 2-е изд. – С.Пб. : Изд. «Питер», 2008. - 448 с.